

Sygn. akt IV CNP 53/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie ze skargi powoda
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 23 września 2015 r., sygn. akt I Ca [...] /15,
w sprawie z powództwa J.P.
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w Warszawie
Oddziałowi Terenowemu w L. (poprzednio Agencji Nieruchomości Rolnych
w Warszawie Oddziałowi Terenowemu w L.)
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 kwietnia 2018 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Oczywiście bezzasadność skargi powinna być oceniana w powiązaniu z jej celem, którym jest uzyskanie odszkodowania od Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądu (art. 417 § 1 w związku z art. 417¹ § 2 k.c.). Mając na względzie, że odpowiedzialność ta wiąże się z istotą władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej, w judykaturze, przy aprobachie Trybunału Konstytucyjnego, utrwaliło się stanowisko, że niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. jest tylko takie orzeczenie, którego nieprawidłowość ma charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 września 2012 r., SK 4/11, OTK-A 2012, nr 8, poz. 97 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174, i z dnia 13 stycznia 2017 r., III CNP 3/16, niepubl.). Rozumiana w ten sposób bezprawność zaskarżonego orzeczenia musi stanowić wykładnik oceny co do tego, czy złożona skarga podlega rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

W okolicznościach sprawy skarżący J.P. zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu oczywiście wadliwą wykładnię art. 673 § 3 w związku z art. 694 i art. 353¹ k.c. oraz art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Do naruszeń tych miało dojść przez wadliwe przyjęcie, że strony miały możliwość dowolnego unormowania zasad rozwiązania umowy dzierżawy nieruchomości rolnej zawartej na czas oznaczony.

Złożoną skargę – w kontekście objaśnionego wcześniej sposobu rozumienia pojęcia bezprawności orzeczenia – należało uznać za bezzasadną w stopniu oczywistym.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego, po wahaniach, przesądzono, że dopuszczalne jest wprowadzenie do umowy dzierżawy zawartej na czas oznaczony, postanowień umożliwiających jej wypowiedzenie w konkretnej, przewidzianej umową sytuacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r., III CKN

365/97, OSNC 1998, nr 9, poz. 144). Kwestia ta ostatecznie została rozstrzygnięta w art. 673 § 3 k.c. dodanym ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U nr 71, poz. 733 ze zm.), znajdującym odpowiednie zastosowanie do umowy dzierżawy (art. 694 k.c.). Przyjętej przez Sąd Okręgowy wykładni, według której postanowienie będące elementem zawartej przez strony umowy dzierżawy, uprawniające wydzierżawiającego do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym w razie naruszenia przez dzierżawcę obowiązków określonych przez odesłanie do konkretnych zapisów umowy, mieściło się w swobodzie stron wyznaczonej przez art. 673 § 3 w związku z art. 694 i art. 353¹ k.c., już *prima facie* nie można w tym kontekście uważać za oczywiste i rażąco nieprawidłową. Sąd Okręgowy trafnie zauważył, że za istotne należało uznać to, że umowa normowała konkretne sytuacje umożliwiające jej wcześniejsze rozwiązanie (por. też *mutatis mutandis* uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r., III CZP 92/06, OSNC 2007, nr 7 - 8, poz. 102). Nie można się także było zgodzić z sugestiami skarżącego, jakoby sporne postanowienie umowy dzierżawy należało rozpatrywać przez pryzmat art. 395 k.c. lub art. 492 k.c., zważywszy, że oba te przepisy regulują zasadniczo odmienną konstrukcyjnie instytucję, jaką jest odstąpienie od umowy.

Oczywista – w kontekście wymagania kwalifikowanej bezprawności – bezzasadność podstaw skargi obejmujących zarzut naruszenia art. 673 § 3 w związku z art. 694 i art. 353¹ k.c., skutkowałą również oczywistą bezzasadnością zarzutu naruszenia art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

a.1.